

Handläggare
Linn Hemmingsson
Telefon: 08-50825327

Till
Socialnämnden
2024-06-11

Remiss av Motion om att råda bot på Stockholms stads strukturella hemlöshet

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2024/405.

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motion om att råda bot på Stockholms stads strukturella hemlöshet.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har till socialnämnden remitterat en motion från Jan Jönsson (L), Björn Ljung (L) och Andre Nilsson (L). I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar

- Att staden utreder och kartlägger den samhällsekonomiska kostnaden för kommunen som beror på grund av att människor befinner sig i strukturell hemlöshet
- Att staden tar fram en plan för hur man kan motverka och hjälpa människor ur strukturell hemlöshet, som inkluderar exploaterings-, stadsbyggnads- och socialnämnden samt Bostad Stockholm.

Förvaltningen menar att socialtjänsten har obefintliga eller mycket begränsade underlag att tillgå vad gäller uppskattning av samhällsekonomisk kostnad relaterad till personer i så kallad strukturell hemlöshet. Förvaltningen menar vidare att frågor om behovsstyrd bostadsförmedling ligger utanför förvaltningens kompetensområde och därför bättre besvaras av andra remissinstanser som exempelvis Bostadsförmedlingen i Stockholm AB.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på motionen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialnämnden remitterat en motion från Jan Jönsson (L), Björn Ljung (L) och André Nilsson (L) om att råda bot på Stockholms stads strukturella hemlöshet. Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, exploateringsnämnden,

stadsbyggnadsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, Frälsningsarmén Stockholm, Stockholms handelskammare, Stockholms Stadsmission. Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 18 juni 2024.

Ärendet

Motionärerna skriver att det finns en grupp personer som saknar en bostad utan att det föreligger ett egentligt personligt problem till grund. För personer med social eller ekonomisk problematik finns SHIS Bostäder som erbjuder tidsbegränsade genomgångslägenheter, vilket motionärerna anser är bra och ska fortsätta. Motionärerna menar dock att det finns personer som befinner sig i gråzon mellan social problematik och att ha sin boendesituation tryggad finns personer som klassas som strukturellt hemlösa. De som befinner sig i strukturell hemlöshet hamnar därmed i ett mellanläge där de anses kunna ordna boende på egen hand men ändå saknar en fast bostad.

Motionärerna skriver vidare att de med stöd av offentliga uppgifter från staden och olika myndigheter konstaterat att strukturellt hemlösa så kallade fattigpensionärer eller andra med låg inkomst har råd att efterfråga bostad i de så kallade Stockholmshusen. De till ytan effektiva lägenheterna om 2 rum och kök menar motionärerna skulle fungera som exempel på vad staden kan erbjuda.

Mot bakgrund av såväl detta förhållande som att regeringen öppnat för att tillåta mer förturer och fler kvotgrupper i de kommunala bostadsförmedlingarna menar motionärerna att staden bör utreda hur Bostad Stockholm skulle kunna förändras för att fungera på ett bättre sätt för strukturellt hemlösa.

Motionärerna menar att det inte går att bortse från den grupp av personer som utifrån avsaknad av grundläggande social problematik borde förväntas kunna lösa sitt behov av boende på egen hand, då hemlöshet leder till negativa konsekvenser på såväl individ- som samhällsnivå.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar

1. Att staden utreder och kartlägger den samhällsekonomiska kostnaden för kommunen som beror på grund av att människor befinner sig i strukturell hemlöshet.
2. Att staden tar fram en plan för hur man kan motverka och hjälpa människor ur strukturell hemlöshet, som inkluderar exploaterings-, stadsbyggnads- och socialnämnden samt Bostad Stockholm.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 5 juni 2024. Rådet

för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 5 juni 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Hemlöshet är ett komplext samhällsproblem i skärningspunkten mellan social- och bostadspolitik. Socialtjänsten har inte ensam verktygen för att lösa hemlöshetsfrågan, men är genom både genom biståndsringen enligt socialtjänstlagen¹, fortsättningsvis kallad SoL, och deltagande i samhällsplanering en viktig aktör.

SoL saknar bestämmelser som ger bostadslösa en allmän rätt att få en bostad av socialtjänsten. Kommunens ansvar för bostadsförsörjningen utgår ifrån Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. En rätt för den enskilde att få hjälp med sin bostadssituation kan dock i vissa fall följa av biståndsringen enligt 4 kap 1 § SoL.

Utgångspunkten för rätt till bistånd till bostadsanskaffning enligt SoL är att det är brister i den enskildes förmåga att anskaffa en bostad, inte bristen på bostäder, som utreds och grundar rätten till bistånd.

Socialtjänstens erfarenheter och analyser kring bostadsbehov för utsatta grupper tillvaratas inom ramen för arbetet med stadens handlingsplan för bostadsförsörjningen. Socialförvaltningen deltar genom både styr- och arbetsgrupper i framtagandet av handlingsplanen.

Socialtjänsten har dock obefintliga eller mycket begränsade underlag att tillgå vad gäller uppskattning av samhällsekonomisk kostnad relaterad till personer som på grund av situationen på bostadsmarknaden inte själva kan tillgodose sina behov av bostad. Socialtjänsten saknar uppgifter om de personer eller grupper av personer som inte är biståndsberättigade enligt SoL.

Bostadsförmedlingen i Stockholm AB har kommunfullmäktiges uppdrag att medverka till en effektiv bostadsförmedling. Förvaltningen menar därför att frågor om möjligheter att matcha prisöverkomliga hyresrätter, exempelvis genom Stockholmshusen, mot ekonomiskt resurssvaga hushåll därför sannolikt bäst besvaras av Bostadsförmedlingen i Stockholm AB.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Motion om att råda bot på Stockholms stads strukturella hemlöshet

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2024-05-29
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2024-05-29